

„Svetlo svieti v tme, ale tma Ho nepohltila“(J 1,5)

Svetlo Pravoslávia

duchovný občasník pravoslávnej cirkevnej obce Banská Bystrica

číslo 32, rok 2011

Sláva Isusu Christu!

Drahí bratia a sestry v Christu,

všetkým nám je dobre známa skutočnosť, že cnostní ľudia sa vždy stávali terčom výsmechu. Ako bol vysmiaty Christos, rovnako tak sú vysmievaní a urážaní všetci, ktorí sa snažia žiť podľa Jeho prikázaní. Sú nazývanými hlupákmi, oneskorencami, nesúčasnými, zbabelými, neschopnými. Ich život sa nezhoduje s tým, ktorý žije väčšina ľudí. Ich zvyky sú v úplnom rozpore s novým spôsobom života, ktorý vytvára vývoj a pokrok v modernej dobe.

Neoddávajú sa morálke bezohľadnosti, ale žijú „podľa Boha“. Vedia, že na svete budú mať trápenie, Berú však odvalu od Pána: „**Majte odvahu, pretože ja som zvíťazil nad svetom.**“ Tieto slová povzbudzujú každého, kto sa usiluje o svoju spásu.

Keď dušu človeka naplní Božia blahodať a jeho cieľom sa stane dosiahnutie Božieho kráľovstva – raja, vtedy vo svojom živote môže konať veľké veci, pretože sa bude riadiť slovami apoštola Pavla: „Nežijem už ja, ale žije vo mne Christos.“

S láskou v Christu Jana

Listy valaamského starca schiigumena Jána

Osemdesiaty prvý list

Čítal som 7. hymnus svätého Simeona nového Teológa. Je v ňom opísaný vyšší meditatívny stupeň, ktorý je človeku daný z Božej blahodate, po očistení srdca od vášní, a pre tvoj ohraničený um nepredstaviteľný. Svätí Otcovia píšu: **„ak niekto neočistil svoje srdce od vášní a snažil sa o meditáciu, takých postihuje Boží hnev“**. Neradím Ti čítať tento hymnus, pretože by ti nepomohol. Čítaj knihy o aktívnom živote a svoje srdce očisťuj od vášní. Ak sa Ti to podarí, vtedy budeš rozumieť aj meditatívnemu stupňu.

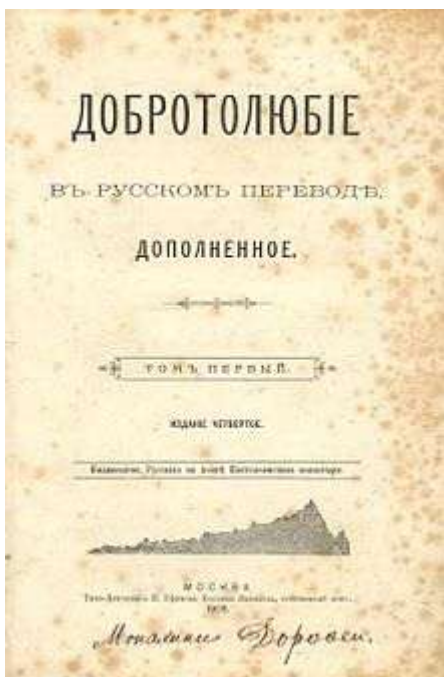
Pri čítaní hymnov tohto Otca sa divíš, ako bolo možné zažiť a napísať nevysvetliteľné? Keď je človek Božou blahodaťou osvietený a z hora spojený s Pánom, vtedy Pán človeku odhaľuje Svoje božské tajomstvá, ktoré sú pre náš telesný um nepredstaviteľné, budeme čítať, ale v podstate nemôžeme pochopiť (poňať). Radiš mi, aby som tento hymnus vo svojom srdci opatroval, ako nejaké tajomstvo. Samozrejme, ja nie som dôstojný takéhoto vysokého stupňa meditácie skúsenosťou a pocitom srdca, aj pri čítaní Dobrotolubija v piatich častiach chápem tento stupeň, nakoľko môže pojať môj ohraničený um, lebo je to v ňom veľmi dobre objasnené, ale iba trochu iným spôsobom, ako v hymnoch ctihodného Simeona.

Nie tak dávno som čítal knihu, preloženú z gréčtiny od Kallista Katafiliota o božskom sporení a meditatívnom živote. V celej knihe sa hovorí iba o meditácii a sporení s Bohom podobne, ako v hymnoch ctihodného Simeona.

Osemdesiaty druhý list, 28.4.1954

Svätá Cirkev spieva: „očisťme city a vid’me“, ako krátko povedané, a aká hĺbka je v týchto slovách. Pretože sa vzťahujú na dve ľudské usporiadania. Na aktívne (činné) a meditatívne. Ak niekto s Božou pomocou očistí svoje srdce od vášní hrdosti, pýchy, pokrytectva, zloby, hnevu a ďalších vášní, takýto človek potom Božou blahodaťou prichádza do prvobytného stavu, v akom bol stvorený Adam. Áno, toto je

stupeň svätých božích ľudí. Pretože bez aktívneho života nemôže byť život meditatívny, nie zbytočne svätí Otcovia na seba pozerali ako na nepriateľa.

Svätí Otcovia skúsenosťou prešli týmito dvoma životmi, aktívnym a meditatívnym, a zanechali nám svoj odkaz v múdrych knihách. Ich dielo iba umom nemôžeme v plnosti pochopiť, ale životom.

Osemdesiatytretí list, 1.7.1954

Je veľmi smutné počuť, že kňazi svoje duchovné deti učia počas modlitby v mysli si predstavovať obraz Spasiteľa, Božej Matky, či akéhokolvek iného svätého.

Takýto spôsob modlitby nie je správny, ba dokonca škodlivý. Viem, že tí, ktorí sa tak modlili, poškodili svojim hlavám a liečili sa u lekárov.

Krátko poviem, ako je potrebné modliť sa podľa múdrych rád svätých Otcov. Um je potrebné uzavrieť do slov modlitby a byť vnímavý k hornej časti hrudníka. Lebo vnímavosť je dušou modlitby. Na srdce nie je potrebné tlačiť vnímavosťou, ak tá vnímavosť bude v hrudi, potom aj srdce bude cítiť. Ak sa zjavia zbožnosť a pocit tepla v srdci, netreba si namýšľať, že sme získali niečo veľké. Stáva sa to skutočne zo sústredenosti, nie je to pôvab. Pán svojou blahodaťou dáva modliacemu sa nejakú útechu.

Zo všetkých síl sa snaž, aby si nikoho v ničom nesúdila. Čo nechceš, aby robili tebe, nerob ani ty druhým a nebuď nepriateľská, ináč sa modlitba nebude vstěpovať do srdca.

Osemdesiatštvrtý list, 15.7.1954

E. mi povedala, že ti zomrela mama, a že za ňou veľmi smútiš a trápiš sa za ňu. Nežiaľ, Tvoja mama nezomrela, ale prešla do druhého večného života, lebo telo je síce zo zeme a preto sa do zeme aj vracia, ale duša je od Boha, a preto sa k Bohu vracia. Tento náš život je dočasný a preplnený rôznymi starosťami, a nikto sa im nevyhne. Pretože duša je stvorená na Boží obraz a podobu nikde a nikdy nenájde pokoj okrem Boha, ak sa oddáme do Božej vôle, potom nás starosti budú trápiť iba zľahka.

Tvoja mama sa teraz zbavila všetkých týchto pozemských starostí a večne bude žiť v druhom svete, kde niet konca, a celé ľudské pokolenie od Adama do druhého príchodu Spasiteľa na zem tam pôjde tiež.

Musíme pevne veriť v sväté evanjelium a snažiť sa, nakoľko budeme mať sil plniť prikázania Spasiteľa. Ale my sme asi hluchí, a nepočujeme, že Pán nás k sebe volá. „Príd'te ku mne všetci, namáhajúci sa a ustarostení a ja vás uspokojím“, hľa, kto jediný nás môže uspokojiť. Amen.

Osemdesiatypiaty list, 21.7.1954

Píšeš, že si u svätých Otcov čítala o tom, ako učeník hovorí starcovi, že niektorým je dopriate vidieť anjelov. Starec povedal: „blahoslavení sú tí, čo neustále vidia svoje hriechy“.

Svätý Peter Damaský píše: „ak uvidíš toľké svoje hriechy, ako piesku morského, uzdraví sa tvoja duša“. „Píšeš, že nechápeš, ako svätí môžu vidieť toľké svoje hriechy, ako je morského piesku?“ Toto je stupeň vysokého duchovného úspechu, vlastníctvo svätých Božích ľudí, ktorí s Božou pomocou očistili svoje srdce od vášni, od hrdosti, pýchy, ctižiadostivosti, zloby, pokrytectva a ďalších neduhov. Ale ani oni neboli oslobodení od týchto dotykov a prisávania vášni. Lebo pokiaľ duša nosí telo, nemôže sa nijak oslobodiť od dotykov vášní či chce, alebo nechce. Ale poraziaci v sebe vášne cnosťami, ich um s Božou pomocou odráža. Jediný Boh je dokonalý a nemenný.

Aj svätí Otcovia, hoci Božou milosťou uspeli v duchovnom živote, tiež podliehajú zmenám. Hriech sa stáva stále chytřejším, aj ich napádali myšlienky nečisté a zverské. Nediv sa tomu, tak to je. A nepíšem Ti svoje mudrovanie, ale myšlienky svätých Božích mužov. Takéto zmeny v ich čistom srdci umožňujú vidieť ich hriechy, „ako morského piesku“, a preto sa v popravde považujú za najhorších spomedzi všetkých ľudí.

*A my hriešni, tiež niekedy vo svojom nevnímavom živote hovoríme, že sme veľmi hriešni, a že niet na svete takého hriešnika, ako sme my. Ale toto sú iba pusté a holé slová. Ak by sme to hovorili z pocitu srdca, potom by sme nikoho v ničom neodsudzovali, neboli by sme hrdí a nehnevali by sme sa a tak ďalej. Sami neplníme ani jedno prikázanie, a po druhých to žiadame. Ó, naša srdečná slepota! **Pane, daj mi vidieť moje hriechy a neodsudzovať môjho brata.***

Dúfam, že teraz už chápeš hlboké myšlienky svätých Božích ľudí. Prosím o Tvoje sväte modlitby.

Osemdesiatyšiasty list, 3.8.1954

...Vedz, že pri druhom príchode nášho Pána Isusa Christa na zem bude posledný súd podľa evanjelia. No my sme tak prízemní, že venujeme málo pozornosti evanjeliovým prikázaniam, ale veľmi prísne súdime vykonávanie hocakých obradov. Samozrejme, obrady je potrebné vykonávať, veď sú predsa ustanovené svätými Otcami, lebo vychovávajú dušu v zbožnosti. Ale vždy je potrebné viac venovať pozornosť na evanjeliové prikázania. Pán hovorí: „Nesúd'te, aby ste neboli súdení, čo nechcete, aby robili vám, nerobte ani vy iným“. A my, pretože sme hluchí, nepočujeme, čo nám Pán hovorí, ale slobodne porušujeme Jeho sväte prikázania.

Odsudzujúci sa vždy mýli a súdi nespravodlivo, pretože nepozná príčinu zhrešiacoho, a súdi podľa svojho uváženia. Kto, ako je vybavený, tak súdi aj o iných, pretože krivé oko na všetkých krivo pozerá. Veľmi pekne povedal ctihodný Dorotej: „Keď stojí nejaký človek na rohu nejakej budovy a prejdú okolo neho tri osoby, každá z nich si o ňom pomyslí to, v akom stave sa sama nachádza. Nábožný človek si o ňom pomyslí, asi čaká na zvonenie zvonov, a ak zazvonia, určite pôjde do chrámu. Vrah si pomyslí, keď sa zotmie, určite pôjde vraždiť. A smilník si pomyslí, určite tu čaká na nejakú ženu, aby s ňou zhrešil“. Veľmi správne povedané, a toto môžeme vidieť na každom kroku.

A aký ťažký je hriech odsudzovania, uvediem na jednom príklade. V jednom monastieri jeden mních zhrešil smilstvom. Veľký starec povedal: „ó, ako zle urobil. Ten mních zomrel, ale anjel na Boží príkaz priviedol jeho dušu k starcovi a povedal: „Kam rozkážeš určiť tohto mnícha do kráľovstva, či do večných múk?“ Udivil sa starec, pochopil, aký ťažký je hriech odsúdenia a horko zaplakal. Po čase anjel povedal: „Boh ti odpustil tvoj hriech“. Starec až do svojej smrti neprestal plakať.

Rozpomeň sa na nás ,Pane, keď budeš vo Svojom Kráľovstve.

Osemdesiatysiedmy list, 4.8.1954

Na Tvoj dlhý list Ti odpoviem krátko. Píšeš, že 25 rokov čítaš, počúvaš a nasycuješ sa slovom Božím, a nevidíš v tom zmysel. A akýže zmysel to chceš mať?

Alebo chceš seba vo všetkom vidieť dokonalou a svätou? Takto to v duchovnom živote nejde. Stačí Ti, že vidíš svoje nedostatky, lebo cez ne nenápadne, postupne k Tebe prichádza, hoci iba na malom stupni, pokora. Odchýlky a unášania nás veľmi pokorujú. Spomínam si, že som Ti o tom už nie jeden raz písal.

Je dobre, že si s X. želáte zaoberať sa modlitbou, je na to ten správny čas, nech vás poučí Pán! Pamätaj tiež na to, že najlepšou vecou je duchovný rozhovor, čítania duše spásonosných kníh, trpenie krívd atď., čiže zaoberanie sa modlitbou.

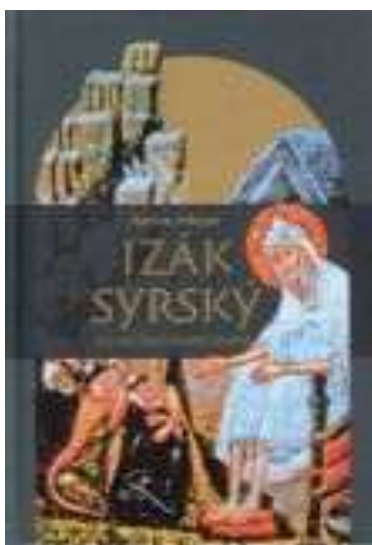
Pán vo Svojej milosrdnosti vám pomôže položiť dobrý začiatok.

Osemdesiatyôsmý list, 5.8.1954

Christos medzi nami!

... Prosíš ma, aby som ti dal návod či určil pravidlo a naladil Tvoj život na pravú cestu. Táto Tvoja prosba prevyšuje môj um a duchovné schopnosti, ale s poslušnosti, zabudnúc na svoju chorobu a neschopnosť, Ti píšem, čo mi Pán kladie na srdce.

Snaž sa nikoho v ničom neodsudzovať. Čo nechceš, aby robili Tebe, nerob ani Ty iným. Pamätaj, že za každé prázdne slovo budeme skladať účet pred Bohom na Poslednom súde. Dvom pánom nemôžeme slúžiť. Zmier sa so svojimi nepriateľmi, aby Ťa nevrhli do temnice. Postaraj sa o to, aby si k nikomu necítila nenávisť, ináč nebude Bohu milá Tvoja modlitba, ale bude Ti na hriech. Ako môžeme od Boha žiadať odpustenie našich hriechov, keď sami neodpúšťame?

*Toto je pre Teba to podstatné pravidlo, na ktorom sa zakladá naša spása. Samozrejme, je ľahké naň ukázať a želať ho, ale splniť ho, je veľmi ťažké, lebo sme chorí. Iba naše sily nám k tomu nestačia, musíme prosiť Boha o pomoc, aby pre Svoje milosrdenstvo pomohol nám hriešnym. Preto si svätí Otcovia vybrali neprestajnú Isusovu modlitbu. Vám, žijúcim vo svete, je veľmi ťažko neprestajne sa modliť, ale vedz, že svätí Otcovia za najlepšiu vec považujú modlitbu, ktorou je dobrý rozhovor, pamätanie na Boha, trpenie krívd, urážok, ponižovania, posmeškov atď. Chceš ,aby som Ti určil modlitebné pravidlo. **Ctihodný Izák***

Sýrsky neradí zaťažovať sa čítaním množstva modlitieb a stať sa tak otrokom pravidla. Pretože v otrockej práci niet pokoja.

Ráno a večer pomodlite sa niekoľko modlitieb, sami si určite koľko, uvážte časom, len nech to nebude do vetra, ale vnímavo, lebo vnímavosť je dušou modlitby. Každý deň si prečítajte kapitolu z evanjelia a z listov apoštolov.

Z Božej milosti, čo som mal na srdci, to som napísal, a prijmi to nie ako zákon či rozkaz, ale ako radu. Sama vid' a uvažuj podľa okolností vášho života.

pokračovanie nabudúce

preložil: pplk. prot. Mgr. Marek Ignacik, PhD

Hospodi pomiluj! - Pane, zmiluj sa!

Všetky bohoslužby v Pravoslávnej cirkvi sú preniknuté modlitebným volaním: „Kyrie eleison – Hospodi, pomiluj!“ Je to najstaršia ľudská modlitba. Stará tradícia hovorí, že keď

zhrešili naši prarodičia v raji a keď z neho boli vyhnaní, sediac mimo neho, začali svoje obrátenie k Bohu práve týmto kajúcnyim volaním duše: “Hospodi, pomiluj!“ „Milostivý, zmiluj sa nado mnou padlým!“

Sväté starozákonné diela – žalmy a proroctvá – neprestajne opakujú tieto slová: „Hospodi, pomiluj.“ „Zmiluj sa nado mnou, Bože, podľa tvojej veľkej milosti“ (Ž 50). „Modlite sa k Bohu, aby sa zmiloval nad Vami“ – hovorí prorok Malachiáš (1,9) Prvá modlitba, ktorá sa niesla v čerstvo postavenom jeruzalemskom chráme, bola: „Hospodi Bože, vypočuj a zmiluj sa!“ (3 Kr. 8, 30).

Je to prvá modlitba, ktorú sa naučí pravoslávne dieťa, a rovnako posledná, ktorú opakuje predsmrtné utíchajúce vedomie umierajúceho. A ak si v pokojných časoch, alebo v každodennom zhone, často v pokoji opakujeme toto volanie: „Hospodi,

pomiluj!“, ak nás trápi nebezpečenstvo, útrapy, alebo pálenie svedomia nad pádom našej duše – vtedy toto krátke volanie nás prenikne hlbokou silou a významom.

Tak, ako odsúdený na smrť pred pohľadom sudcu, ktorý sa chystá predniesť poslednú vôľu na zmiernenie trestu, alebo vážne chorý človek, ktorý všetku nádej vkladá do schopností lekára na jeho uzdravenie, začína duša človeka volať k Všemohúceho: „Hospodi pomiluj!“

Veľa krásnych modlitieb bolo napísaných nadšenými prorokmi. Ale ak smrť

nahliadne do očí, alebo ak neznesiteľný oheň hanby spaľuje dušu, vtedy človek nedokáže nájsť v sebe silu, aby s pokojom prednášal rozsiahle modlitby Bohu, no namiesto nich, všetkými svojimi silami volá: „Hospodi, pomiluj!“

A keď sa naše nádeje naplnia, a toto volanie bolo vypočuté, keď Milujúca Ruka od nás odženie zdanlivo neodvratné smrteľné nebezpečenstvo, alebo vyvedie dušu z bezvýchodiskovej situácie, vtedy sa zachránená duša silnou láskou pripútava k tejto prostej modlitbe, a začína si ju opakovať v pokoji vo svetlých alebo temných, v ťažkých či radostných minútach života.

Hľa, prečo sú týmto volaním “Hospodi pomiluj”, presýtené pravoslávne bohoslužby. Ak Pravoslávie, ako to učí vladyka Antonij, je predovšetkým náboženstvom pokánia, ak teda, podľa učenia toho istého archijereja, ono je svätyňou celého ľudstva, a všetko, čo je naozaj dobré, cenné, a správne na celom svete, nech by bolo kdekoľvek,

v podstate prináleží Pravoslávnej Cirkvi, – samozrejme, tu, v pravoslávnom chráme, v pravoslávnej modlitbe. Preto je potrebné, aby sa na jemu dôstojnom mieste – v bohoslužbách s bohatým obsahom, nachádzali základy modlitebného pravidla Ľudstva: „Hospodi pomiluj!“.

Aj keď mnoho cudzích ľudí a národov, aj celé ľudstvo sa už mnohokrát ocitlo na pokraji záhuby, veľaokrát bolo zachránené Božou milujúcou rukou. Vari nie je preto potrebné volať: „Hospodi, pomiluj!“?

Bezpochyby môžeme povedať, že táto prvá modlitba Ľudského rodu, prvýkrát prednesená ústami našich padlých prarodičov v ťažkom čase vyhnania z raja, táto modlitba bude aj poslednou modlitbou Ľudských úst, keď v ohni a búrke, v trúbe archanjelskej ohlasujúcej koniec Ľudskej histórie, a v bojazlivom pristupovaní k trónu Spravodlivého Sudcu, sa v dušiach človeka nenájde sila ani čas na iné modlitby, okrem tejto – najkratšej, bezodná najhlbšej: „Hospodi, pomiluj!“ Pane odpusť a zmiluj sa!“

Zdroj: internet: www.narodnyodkaz.sk

Význam pravoslávia v živote našej spoločnosti

Pravoslávie je návodom k správnej ceste, je to správny kompas, podľa ktorého sa môžeme orientovať, ktorý treba nasledovať a ktorý nás privedie k potrebnému cieľu. Silné slová? Pokúsme sa teda pouvažovať nad tým, či to tak je, alebo nie. Zdá sa vám, že vám tieto slová pripomínajú starú bájku: „Každá líška svoj chvost chváli“? Podľa všetkého sa tiež zdá, že dnes v súčasnej dobe niet vážnejšej úlohy, než ako si vybrať správnu cestu pre svoj život, a to nehovorím o výbere profesie, ale konkrétnej, správnej životnej cesty. Dôležitá je svetonázorová, psychologická a duchovno-morálna stránka veci. O čom rozprávame, keď hovoríme o vzdelaní? Ako príklad uvediem matriošku. Je nádherná, no vyrábať ju začínajú z jednoduchej formy. Kus dreva, ktorý sám o sebe nič nepredstavuje, sa v skúsených rukách umelca môže zmeniť na veľkolepý obraz, obraz nádhery, ale aj na obraz hrôzy a odporu. Jednoducho povedané, z tohto kusa dreva je možné vytvoriť ako obraz anjela, tak aj obraz diabla. Vzdelávanie je proces toho, čo môžeme vytvoriť zo seba samého a tých, ktorých učíme a vychovávame. Jedinou a najhlavnejšou úlohou je, čo z tohto kúska dreva vznikne, čo sa z neho stane... Je možné byť absolventom desiatky univerzít a ostať pritom somárom. Kto je vzdelaným človekom? Veľmi dôležitou otázkou, ktorej je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, je získanie pevného, zdôvodniteľného svetonázoru. Základnou svetonázorovou otázkou je „prečo žijem?“. Prečo pracujem? Len preto aby som mohol jesť a piť? Prečo sa môj život končí smrťou? Prečo je tu utrpenie, ktoré prežívam a žiaľ, ktorý znášam? Aký je zmysel života? Ak svetonázor neodpovedá na túto otázku, groš je mu cena. Svetonázor je základom, ktorý činí človeka človekom, je tým, čo vzdeláva, teda mu dáva zodpovedajúci obraz. Svetonázorov vôbec nie je veľa, ako sa nám to na prvý pohľad môže zdať. Môžeme povedať, že je to tendencia, ktorá je prítomná v našej životnej atmosfére, tej atmosfére, ktorá stále viac a viac stráca svoju svojbytnosť, identitu a stále viac sa podriaďuje západnej psychológii, západnej mentalite. A čo je to za mentalitu? Materiálny blahobyť. Hľa, čo je cieľom a zmyslom života dnešných ľudí. Nedávno som čítal Puškina. Ohromili ma jeho slova o Amerike: „Celým zmyslom života je tam snaha získať čo najviac peňazí,

teda komfort“. Píše to s hrôzou a odporom. K čomu to môžeme prirovnať? Lodi, ktorá je odsúdená na zánik. Čo budú robiť ľudia, ktorí sa na nej nachádzajú? Jedni „múdri“ začnú vykrádať kajuty iných, ďalší začnú prerábať kajuty podľa svojho vkusu. Tretí zídu do reštaurácie, hurá s hudbou sa potopíme! Štvrtá malička skupina ľudí sa snaží nájsť malú loďku, alebo hoci len dosku, aby sa mohla zachrániť. Zdá sa, že slovo „spása (záchrana)“, ktoré je v kresťanstve centrálnym, je v súčasnosti dokonca aktuálnym. Márne sú tie skeptické úsmevy, vraj, čo to tam to vaše kresťanstvo vykladá o nejakej záchrane, pred čím sa máme zachraňovať??? Tento svetonázor, ktorý vedie akéhokoľvek človeka k tomuto nezmyselnému cieľu, materiálnemu blahobytu, hedonizmu (poňatie slasti ako najvyššej hodnoty), hľadania rozkoše, je nielenže nerozumný z pohľadu praktického života človeka, ale kazí dušu človeka, činí ju drsnou. Ten, kto sa snaží o rozkoš, nikoho nebude ľutovať. Taký človek zradí a predá, čo bude treba a koho bude treba. Takúto cestu Pravoslávie nazýva diabolskou cestou, či sa to niekomu páči, alebo nie. Čo píše veľký Kant: „Čím viac sa ľudský rozum, intelekt snaží o pôžitok, rozkoš a šťastie, tým menej získava skutočné uspokojenie“. Ako presne vystihol psychológiu takéhoto stavu človeka. Toto je jedným zo svetonázorových smerov, ktorého zmyslom je: „Ber si od života všetko!“. Nedávno som sa oboznámil s projektom Billa Gatesa, miliardára, ktorý podporuje aplikáciu vakcíny pre depopuláciu planéty (zníženie počtu obyvateľstva)¹. V Afrike sa tento projekt realizuje trochu drsnejšími spôsobmi než v Európe, kde sa to odohráva oveľa dômyselnejšími a tajomnejšími metódami. Cieľ je však ten istý, vojna s obyvateľstvom národov planéty. Čím viac národa na zemi vymrie, tým viac šťastia na nej bude. Zaujímavé. A čo také vo svojej podstate predstavuje takzvaná juvenilná justícia (právo zaoberajúce sa ochranou detí a mladistvých)? V podstate sú to také okolnosti v živote rodiny, keď rodičia nesmú vyťať za ucho nezbedníkovi, dokonca ho ani prísne pokarhať. „Práva dieťaťa!“ a práva (aj povinnosti) rodičov sú kde?! Na čo to chcú premeniť naše deti? Toto je likvidácia rodiny. Kto by za takýchto podmienok chcel zakladať rodinu a mať v nej deti? Keď za to, že sa nejakému „ombudsmanovi“ niečo nezdá, nám môžu vziať dieťa? Keď za každú aj tú najmenšiu odreninu, ktorá sa u dieťaťa objaví, budú rodičia so zaujatosťou podrobení výsluchu a vyhrážkam, že im bude odobrané dieťa... Čože je to za starostlivosť o deti, obrať ich o rodičov! Keď som čítal konvenciu OSN o právach dieťaťa mal som dojem, že jej autorom je schizofrenik, blázon... Podľa nej je dieťa modlou, bôžikom, ktorému by sme sa mali klaňať a bozkávať mu topánky. Spomeňme si na slová, ktoré Christos povedal pred dvetisíc

¹ <http://www.prvnizpravy.cz/zpravy/zpravy/ze-zahranici/bill-gates-priznal-vakciny-maji-snizit-populaci/highlightSearch=gates/>

rokmi: „a povstanú deti proti svojim rodičom a usmrtia ich“. V tej dobe sa tieto slová zdali byť absurdné, jednoducho bolo to nepredstaviteľné, ale dnes, po dvetisíc rokoch vidíme, že sa začínajú naplňať. Porozmýšľajte nad tým, čo je prameňom takéhoto svetonázoru. Stačí len zapnúť televízor a pozrieť si v ňom reklamu, počúvať rádio, prečítať časopisy, noviny, čím je všetko preplnené? Svätosťou, čistotou, veľkodušnosťou, láskou? Nachádzame v nich nenávisť, rozvrat, násilie, krutosť, vraždy. Odpušťať, ale kto môže ľudí kŕmiť takými vecami, zamýšľame sa nad tým alebo nie? Strom spoznáte podľa jeho plodov. A toto sú plody tohto sveta: projekty na depopuláciu ľudstva, juvenilná justícia, televízia, rádio a ďalšie rôzne veci. Valí sa na nás príšerná čierna vlna, napáda naše hlavy a srdcia: „Nech žije materiálny blahobyť! Žijeme iba jeden raz, zoberme si od života všetko!“ Čo všetko? Čo je toto za idiotizmus? Toto má byť pravým svetonázorom? V súvislosti s tým chcem povedať, že existuje iný svetonázor, ktorý je pre nás spojený s pravoslávím a ničím iným. K čomu pravoslávie volá človeka? O tom nevie nič iba ten, kto v rukách nikdy nedržal Evanjelium. Chcel by som ešte reagovať na nehorázne klamstvo, ktoré sa niekedy propaguje. Vraj „kresťanstvo človeku odníma radosť zo života“. Chcel by som sa tých ľudí opýtať, či aspoň raz v živote čítali Evanjelium? Čím Christos začal svoje verejne účinkovanie? No tým, že ľudom (svadobčanom) priniesol radosť. Vodu premenil na veľkolepé víno: „radujte sa!“. Z pohľadu tých, ktorí si myslia, že kresťanstvo odníma radosť, mal Christos podľa všetkého všetko urobiť naopak. Mal niekde utiahnutý v rohu zachmúrene sedieť a víno premeniť na vodu. Odkiaľ vzali to, že kresťanstvo ľudom odníma radosť zo života?! Kresťanstvo hovorí: „Pi, no neopíjaj sa. Jedz, no neprejedaj sa ako dobytok. Ožeň sa či vydaj, no nepodvádzaj a nerozvracaj“. Či je to odnímanie radosti zo života, keď nás prosia, aby sme sa nezabíjali opilstvom, obžerstvom či smilstvom a pritom sa tešili zo života? Vidíš trpiaceho chudáka, pomôž mu. Či naozaj nikto nepocítil radosť z toho, že pomohol trpiacemu človeku? **Pravoslávie nás volá k skutočnej radosti, veľkodušnosti a čestnosti.**

Ale aj pravoslávni kresťania veľmi často zabúdajú, že skutočným kresťanstvom je čestnosť a predovšetkým svedomie. Ak niet Boha, niet duše, niet žiadneho večného života, tak ver „človeče, že ťa čaká večná smrť a nezmyselnými sa stávajú všetky tvoje skutky. **Pravoslávie tvrdí: Boh je a ty človeče si v celej svojej prirodzenosti Bohu podobná bytosť.** Hovorí ti to tvoja myseľ a tvoje svedomie. A zmyslom tvojho života sa v takomto prípade stáva byť nápomocným a veľkodušným ku každému trpiacemu človeku. Kresťanstvo je jediným náboženstvom, ktoré hovorí, že Boh nie je len Spravodlivosť, Sudca, Stvoriteľ, Rozum ale, čo do kresťanstva bolo neslýchane, že Boh je Láska, ktorá

je základným zákonom nášho bytia. A kresťanstvo človeka povoláva práve k tomu, a ukazuje mu cestu k získaniu takéhoto stavu. Neexistuje nič čo by bolo vyššie pravej Lásky a ukazuje sa, že tento stav sa dá dosiahnuť. Lepšie povedané táto vlastnosť je v človeku prítomná, len je ju možné a potrebné odkryť. Ako? Cestou pravoslávneho života. V mene čoho? Nie v mene nejakých pomínutelných emócií, ale v mene večného života. Zmyslom života človeka sa tak stáva dôstojne prežiť život na zemi a vojsť do radostnej večnosti.

Pravoslávie oslobodzuje človeka od jednej zo strašných závislosti: „Ach, čo o mne povie ten alebo tá!“. Nie mienka človeka, ale to, čo si o nás myslí Boh,

je hlavné! Boh, ktorý nám dal zákon života zapísaný v posvätných knihách Evanjelia. Hľa, ako o pravej láske píše apoštol Pavol: „A čo by som ľudskými jazykmi hovoril, aj anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som iba cvendžiacim kovom a zvučiacim zvonom. A čo by som vedel aj prorokovať a znal všetky tajomstvá a mal všetko možné poznanie, a čo by som mal takú vieru, že by som hory prenášal, a lásky by som nemal, nič nie som. A čo by som rozdal

všetok svoj majetok i telo si dal spáliť, a lásky by som nemal, nič mi to nepomôže. Láska je trpezlivá, dobrotivá, nezávidí, nevypína sa, nenadýma sa, nie je neslušná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nezmysľá zle, neraduje sa z neprávosti, ale teší sa s pravdou, všetko znáša, všetkému verí, všetkého sa nádeje, všetko pretrpí. Láska nikdy neprestane. Proroctvá sa pomínú, jazyky umlknú, poznanie sa pomínie. Lebo sčasti poznávame a sčasti prorokujeme...“. Toto je skutočný svetónázor! Či je naozaj tak ťažké predstaviť si, že ak by sme si za cieľ dali žiť práve takým pravoslávím, ako by sa zmenil náš život? Bol by to skutočný raj na zemi. **Pravoslávie hovorí, aby človek cestou rozumového chápania získal pravý svetónázor, presvedčil sa, pochopil a poznal argumenty svojej viery v Boha a nie mamony. Mal by milovať a nie nenávidieť, mal by znášať slabosti ľudí, ku všetkému sa správať rozumne.**

Pravdaže, dobre hovoríte: „Milujte všetkých, milujte všetko“. Aj ja veľmi milujem tých, čo ma hladia po hlave. Sú to veľmi dobrí ľudia. Mimochodom, kto sa ku mne dobre spáva je dobrým človekom, toto je kritérium dobrého človeka. Darebákom je ten človek, ktorý ma bije, ohovára ma, uráža ma a podobne. Kresťanstvo nás jednoducho volá nie k mravnosti, ktorá je pre všetkých viditeľná a dostupná. Čo je mravnosť? Je to charakteristika, normy vzťahu človeka k okolitému svetu: k rodine, kolektívu, spoločnosti, zákonom, veciam, prírode. Viete, môžem sa pochváliť: nikoho som nezabil, som verný

svojej rodine, nikoho som neokradol, neznečisťujem prírodu... A čo, som už teraz svätým, áno? Pochybujem. Mravne môžem byť bezchybný alebo takmer bezchybný. Ale čo je v mojom vnútri... Závist' (on sa má lepšie než ja), pýcha (nepochválili ma, aká opovážlivosť!), odsudzovanie, zlomyseľnosť, pokrytectvo, labužníctvo a mnohé iné veci, o ktorých sa dokonca ani nedá hovoriť. Dobrá svätosť je u mňa, pravda? Nie zbytočne Dostojevský v osobe kniežaťa z knihy „Ponížení a urazení“ veľmi presne poznamenáva, keď knieža hovorí: „Ach, ak by sa odhalilo to, o čom ja nikomu nič nepoviem, to, o čom nepoviem ani najbližším priateľom, to, o čom nepoviem ani svojej rodine, to, v čom sám seba nikdy neuznám, celý svet by sa z toho zadusil!“. Stačí, aby o nás plných krásnych myšlienok a želaní niekto iba zakopol a hneď sa z nás začnú valiť také jedovaté fontány, že všetci naokolo začnú z hrôzy odskakovať. Existuje morálka ale aj vnútorný svet, o ktorom pravoslávie hovorí ako duchovnom svete. Morálka bez duchovnosti sa môže zmeniť na veľkú nemorálnosť. Kresťanstvo hovorí, že naozaj mravným človekom môže byť iba ten, u koho je zdravá duchovnosť. A čo také je duchovnosť, čo hovorí pravoslávie?

V tej najvšeobecnejšej formulácii sa duchovnosť definuje, ako posledný, najdôležitejší, konečný, najvyšší cieľ, ktorý vo svojom živote vidím. K čomu spejem, kto je môj Boh, to definuje duchovnosť. Apoštol Pavol o pohanoch povedal: „bohom im je brucho“. Niekomu brucho, niekomu pod bruchom, niekomu ovácie, sláva, bohatstvo. Pre niekoho sa Bohom môže stať hľadanie Pravdy, Svätosti podľa síl, hľadanie Boha, ktorý sa volá Láska. Duchovnosť sa definuje tým, o čo sa snažím, a pravoslávie hovorí o nevyhnutnosti poznania seba samého, teda toho, čo vo mne je. Zdá sa, že sa vo mne spolu s kladnými vlastnosťami nachádza toľko špiny, že sa ku mne nedá ani pristúpiť. Toto poznať, zo všetkých síl bojovať s tou špinou a spieť k tej pravde, svätosti, dobru, ktoré sa volá evanjeliovým Bohom. A ak je vo mne prítomné toto duchovné smerovanie, potom samotná morálka získa pevný základ v mojom živote. Potom začnem chápať prečo je pre mňa morálka potrebná. Človek, ktorý sa postaví na pravú cestu náboženského života pochopí, čo mu pravoslávie dáva. Uvediem príklad. Posledný duchovník Optinskej pustovne Nikon (Beľajev), uväznený, oholený, ostrihaný, z ktorého strhli kňazský odev

bol do cely posadený s banditom chorým na tuberkulózu vo svojich poznámkach píše: „Moja radosť nemá hraníc“. Hľa, čo také je pravoslávie. Uvediem ešte jeden príklad. Lev Tolstoj na vrchole svojho zápasu s Cirkvou, keď ju hanil a urážal koľko len mohol, píše: „Bol som v Optinskej pustovni, je tam mních, ktorý už tridsať rokov leží ochrnutý. Leží, ale s radostným výrazom v tvári. Prichádzajú k nemu tisíce pútnikov hľadajúcich útechu. Lekári hovoria, že musí veľmi trpieť, ale nikto v jeho tvári nevidí žiadne utrpenie. Myslím si, že tento mních nášmu národu priniesol tisíc raz väčší ošoh než tí činovníci, ktorí si myslia, že oni sediac vo svojich kanceláriách obšťastnia náš národ“. Ako výstižne Tolstoj poznamenal, kde sa skrýva to skutočné šťastie, o ktoré sa človek tak snaží.

Pravoslávie hovorí, že Božie kráľovstvo je vo vnútri človeka. Potrebné je ho len nájsť, ponamáhať sa nad sebou, začať bojovať so svojimi vášňami, učiť sa modliť. Táto najväčšia drahocennosť je vo vnútri nás a nie kdesi mimo. V žiadnej mamone, v žiadnych zábavách a rozptýleniach, ale vo vnútri človeka. Je potrebné nájsť v sebe tento poklad, pokiaľ nie je neskoro. Keď hovoríme o Cirkvi, kdesi v podvedomí si predstavujeme, že Cirkev to sú patriarcha a biskupi. V podstate Cirkev to sme my. Každý z nás, kresťan tvorí Cirkev. My sme jedno telo, jeden živý organizmus. Preto od každého z nás závisí, aký bude osud nášho národa a našej vlasti. Akýkoľvek zlý skutok spôsobuje ranu na tele nášho národa i našej Cirkvi. Naopak, akékoľvek dobro lieči a pomáha.

Prednášku predniesol a na otázky odpovedal A. I. Osipov, profesor moskovskej duchovnej akadémie.

Prevzaté z: <http://vologda-eparhia.ru/>, krátené.

pplk. prot. Mgr. Marek Ignacik, PhD.

Svätá Tajina krstu, svätá Tajina Myropomazania a svätá Tajina Eucharistie

Svätá tajina krstu. V pravoslávnej Cirkvi krst nepredstavuje iba mravnú premenu a duchovné zrodenie; tento sa reálne pretvára na skutok smrti človeka a jeho vzkriesenia v Christu, stáva sa cez vodu a milosťou Svätého Ducha novým stvorením pre Božie kráľovstvo.

Bohoslužba krstu sa začína tým, že krstený sa zrieka Satana, prijíma Christa a zjednocuje sa s Ním. Pred ponorením do vody on sám, alebo jeho krstní rodičia

/csl. vosprijemniki/ vyslovujú Symbol viery. Po ňom sa nad vodou v krstiteľnici čítajú modlitby a voda sa požehnáva. Kňaz sa modlí nad krstencom a pomazuje ho posväteným olejom na znak obnovenia v ňom svätosti a dobroty Božieho stvorenia. Potom, po slávnostnom spievaní Aleluja, kňaz ponára krstenca 3-krát do vody v meno Otca i Syna i Svätého Ducha.

Týmto ponorením krstenec vnútorne zomiera pre svet a opätovne, silou Christovho vzkriesenia, rodí sa pre večný život. Keď ho odievajú do bieleho krstného odevu, stáva sa obrazom "nového

ľudstva, obrazom samého Christa, nového a nebeského Adama".

Svätá tajina pomazania myrom. Aby sa novokrstenec mohol stať účastníkom svätej Eucharistie, prijať Telo a Krv Christovu, je nevyhnutné, aby najprv prijal dar Svätého Ducha v tajine pomazania myrom, "pečať dara Ducha Svjataho" /Rim 8. kap. ; 1 Kor 1, 21-22/. Ak krst je našou osobnou účasťou v Pasche - smrti a vzkriesení Christovom, tak pomazanie myrom je našou osobnou účasťou v Päťdesiatnici - Zoslaní Svätého Ducha. A tak ako Pascha bez Päťdesiatnice nemá pre svet nijaký zmysel, tak ani krst bez pomazania myrom nemá pre kresťana zmysel.

Dar Svätého Ducha sa udeľuje novokrstencovi cez pomazanie jednotlivých častí tela svätým myrom. Vo svätej tajine pomazania myrom sa udeľuje človeku "moc z výsosti" /Lk 24, 49; por. Sk 1, 2, 8/ pre nový, v krste získaný život. Ako Christos je Pomazaný Boží, tak aj človek podľa opovážlivých slov svätých otcov stáva sa "Christom" spolu s Ním a tiež pomazaným, synom Božím.

Po krste a pomazaní myrom kňaz postrihuje nového člena Božej rodiny. Postrihnutie vlasov na hlave na znak kríža znamená, že človek v plnosti oddáva seba Bohu.

Spolu s krstom a pomazaním myrom novonarodené dieťa "vocerkovľajetsja", t. j. uvádza sa do chrámu približne v 40. deň po narodení, ako to vidíme aj u Isusa Christa v duchu starozákonných predpisov. V tom čase sa do chrámu uvádza aj matka novorodenca takisto podľa vzoru obradu očistenia Matky Božej /Lk 2, 22/.

"Vocerkovenije" matky je jej návratom do zhromaždenia verných, Božieho národa po dlhšom odlúčení či prebývaní mimo chrámu i mimo liturgie. Malo by sa uskutočniť ešte pred krstom dieťaťa, aby aj matka mohla sa zúčastniť na tajomstve jeho vstupu do Christovho kráľovstva. Tajiny krstu a pomazania myrom nazývame tiež "svätým osvietením", nachádzajú svoje završenie v účasti dieťaťa alebo dospelého krstenca na prijímaní svätých tajín Tela a Krvi Christovej, t. j. na Eucharistii.

Svätá tajina Eucharistie. /Je spracovaná ako samostatný študijný materiál pod názvom Svätá liturgia I. /Liturgia katechumenov alebo slova, vydaná v roku 1987/ a Svätá liturgia II. /Liturgia verných alebo obete, vydaná v roku 1988/. V pravoslávnej tradícii sa nazýva "tajinou tajín" alebo "tajinou Cirkvi". Tvorí srdce cirkevného života, prameň a cieľ každého cirkevného učenia a ustanovenia.

Samotné slovo Eucharistia znamená vďakyvzdanie. Pod týmto názvom sa skrýva nielen sväté stolovanie - chlieb a víno, ale aj všetky činnosti cirkevného zhromaždenia: modlitby, čítania Svätého Písma a ohlasovanie Božieho slova, spomínanie na Christa a prijímanie Jeho Tela a Krvi, lebo všeobecný význam Pánovej hostiny je vďakyvzdanie Bohu v Christu a Svätom Duchu za všetko, čo učinil pre spásu človeka a pre obnovu a oslavu sveta.

Tajina Eucharistie sa tiež nazýva svätým Prijímaním, lebo mysticky začleňuje veriacich do Christa ako Tela Cirkvi, čím všetci veriaci v tejto tajomnej jednote s

Bohom, tvoriac jedno Telo Christovo, môžu neodsúdene nazývať Boha Otcom a participovať na Božom živote...

Sväté prijímanie sa všetkým členom Cirkvi /zahŕnujúc tiež deti, ktoré prijali svätú tajinu krstu a pomazania myrom/ udeľuje vždy pod obojím spôsobom - ako eucharistický chlieb a víno a vždy sa chápe ako reálna prítomnosť Christova, ako Jeho ozajstné Telo a Krv. Telo a Krv Christove sú reálne preto, lebo chlieb a víno sa stávajú tajinami a symbolmi Jeho skutočnej a reálnej

prítomnosti. Preto prijatím chleba a vína mysticky posvätených Svätým Duchom, cez Christa, ktorý sám je "Chlebom života" /Jn 6, 34, 41/, dosahujeme ozajstné prijímanie Boha.

Moja cesta k svätému Pravoslávniu

V dnešnej dobe plnej sebeckta, v ktorej je národ tlačný do kúta z každej strany médiami a svetoobčianstvom, nie je veľa možností, ako študovať a spoznávať to zdravé, ktoré nám naši predkovia zanechali a v čo verili.

Vždy som veril v Boha, ale napriek všetkým pokusom v rímskokatolíckej cirkvi som nemohol nájsť tu živú vieru, ktorú človek

potrebuje pre svoju duševnú silu v boji na Zemi a posmrtnú spásu. Našiel som tam jedine tradíciu, v ktorej rímskokatolícke noviny a médiá počúvali a čítali len dôchodcovia, lebo strednej a mladej generácii nemali čo dať, a to aj napriek ich snahe modernizácie, ktorá skončila totálnym fiaskom.

Približne už od 15 rokov som veľmi rád čítal o dejinách, ale tiež som sa zaujímal o spoločenské problémy. Ako slovenský vlastenec som sa postupom času dostal k štúdiu Slovanstva a slovanských národov a práve tam začala moja cesta. Fascinovaný duševnou silou hlavne ruského a srbského národa som sa ponoril hlbšie do štúdia Pravoslávia, ktoré tvorilo to jadro, vďaka ktorému tieto národy aj napriek mnohým vojnám a útlakom zo strán nepriateľov dokázali vzdorovať, s vierou prežiť aj tie najťažšie časy a stáť vždy na tej správnej strane rieky.

Po mojom dlhom študovaní kníh, dokumentov a rozhovorov s pravoslávnyimi ľuďmi som prijal Pravoslávie, vieru našich predkov, a vrátil sa tak k pôvodnej tradícii, bez ktorej, ako vidíme, sú nie len naše rodiny duchovne stratené, ale celý národ v spleťoch svetových hrách občas zabúda, že patrí do slovanskej rodiny.

Ďakujem Bohu, že som mal možnosť spoznať a prijať Pravoslávie a taktiež všetkým, ktorí pri mne stáli pred aj po prijatí tohto veľkého daru, akým bol môj krst.

Jakub Surmik

Náš brat v Christu Jakub prijal sväté Pravoslávie

„Dňa 23. augusta 2011 sa radovali nielen anjeli na nebi, ale aj my všetci, čo sme boli prítomní v Spišskej Novej Vsi na krste nášho brata v Christu Jakuba. Svätú Tajnu krstu vykonal duchovný otec Štefan Pružinský ml. počas sv. Liturgie, čo bolo pre nás všetkých krásnym duchovným zážitkom... Týmto by som chcela duchovnému otcovi Štefanovi a jeho

rodinke poďakovať za naše ubytovanie a za to, že sa o nás tak pekne postarali.

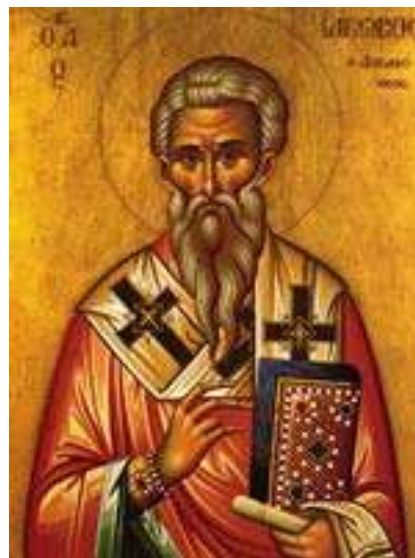

Jakubovi, novému členovi Pravoslávnej Cirkvi, želáme z celého srdca, nech je pevný vo svojej viere po celý celučičký život, nech je príkladom pre tých, ktorí sväté Pravoslávie nepoznajú, alebo zatiaľ len spoznávajú a nech mu všemohúci Boh

pomáha na úzkej a trnistej ceste, ktorú si vybral.

Svätý apoštol Jakub bud' mu na pomoci!“

(Svätý apoštol Jakub Zebedeov, jeden z 12-tich apoštolov, bol prizvaný Hospodinom Isusom Christom k apoštolskej službe spolu so svojim bratom apoštolom Jánom Bohoslovom. Im a apoštolovi Petrovi Isus Christos prednostne pred ostatnými apoštolmi odkryl Svoje Božské Tajiny: pri vzkriesení Jairovej dcéry, na hore Tábor a v Getsemanskej záhrade. Svätý Jakub, po zoslaní Svätého Ducha, kázal v Španielsku a v ďalších krajinách, nato sa vrátil do Jeruzalema, otvorene a smelo učil o Isusovi Christovi ako Spasiteľovi sveta, cez slová Svätého Písma porážal v dialógoch farizejov a zákonníkov, karhajúc ich za krutosť, bezcitnosť a neverectvo. Židia neboli schopní oponovať slovám apoštola, a preto si za peniaze najali filozofa-čarodejníka Germogena, aby sa zapojil do dišputy s apoštolom a zavrhol jeho tézy o

Christovi ako o obetovanom Mesiášovi, Ktorí prišiel na zem. Čarodejník poslal ku svätému apoštolovi svojho učeníka Filipa, no ten uveril v Hospodina Isusa Christa. Neskôr aj samotný Germogen sa uistil o sile Božej, spálil svoje čarodejnícke knihy, prijal

svätý Krst a stal sa skutočným Christovým nasledovníkom. Neveriaci Židia uistili svojho kráľa Herodesa Agrippu (40-44), aby dal zajať apoštola Jakuba a odsúdil ho na smrť. Svätý Jakub si pokojne vypočul rozsudok smrti a pokračoval vo svedectve o Christovi. Jeden z udavačov na apoštola, ktorý sa volal Josia, bol hrdinstvom svätého Jakuba ohromený. Uveril v istotu slov o príchode Christa – Mesiáša. Keď apoštola viedli na popravisko, Josija padol k jeho nohám, kajal sa zo svojho hriechu a prosil o odpustenie. Apoštol ho objal, pobožkal a povedal mu: „Pokoj ti a odpustenie“. Vtedy Josija vyznal pred všetkými svoju vieru v Christa a bol sťatý spolu so svätým Jakubom v 44 roku n.l. v Jeruzaleme. Pravoslávna Cirkev si ctí jeho pamiatku každoročne 30. apríla.)

Napísali ste nám...

(Do redakcie nám prišiel veľmi pekný e-mail od človeka, ktorý si hľadá cestu k Pravosláviu a s jeho schválením som sa rozhodla jeho príbeh uverejniť.)

Dobrý deň,

po dlhom čase som sa odhodlal Vám napísať, hoci si uvedomujem, že ste pravdepodobne časovo veľmi zaneprázdnená, no nič horšie, ako to, že nebudete mať čas mi odpísať, sa hádam stať nemôže :)

Ani neviem, ako začať. Volám sa Peter, mám 35 rokov a žijem v Bratislave. Nie som kresťan a hoci ma vždy zaujímali otázky okolo spravodlivosti vo svete dobra a zla, nikdy som

sa nezaoberal otázkou existencie Boha a nespájal som pravdu, dobro, či spravodlivosť s existenciou Boha... Samozrejme, to tu nechcem rozoberať, aby som mal aspoň malú nádej, že môj e-mail dočítate do konca :)

Pred asi dvoma rokmi sa však niečo zmenilo bez toho, že by som si to vedel úplne dobre vysvetliť. Čítal som knihu od Losskeho, Dostojevského kresťanský svetonáhľad, alebo tak nejako podobne sa tá knižka volala a pocítil som, ako nikdy predtým, ako svet funguje, že je spravodlivý a že každý, kto len trocha chce, má možnosť dosiahnuť dobro a šťastie, lebo existuje Vyššia milujúca bytosť, ktorá každému dáva všetko, čo potrebuje, ba dokonca isto aj

nadbytok...neviem to dobre vysvetliť, preto, prosím, o prepáčenie, ak je to trochu chaotické, ale možno pochopíte, čo som tým chcel napísať...pre mňa to bolo naozaj veľkou úľavou po rokoch hľadania, ako sa vysporiadať so zlom vo svete a aký význam má vlastne dobro, keď všetky skúsenosti ukazovali, že jediným "logickým" vysvetlením fungovania sveta je jeho usporiadanie podľa akejsi sociálnodarwinovskej teórie, kde slabší a malo agresívny majú jednoducho smolu...

Odvtedy som sa začal zaoberať tým, čo je napísané v Evanjeliách. Akosi som cítil, že to, čo je tam napísané, je pravda a tešil som sa z toho, aké krásne by to bolo, keby to bola naozaj pravda. Bohužiaľ, prakticky nepoznám a ani som nikdy nepoznal človeka, ktorý by mi tieto veci povysvetľoval, alebo sa o nich so mnou aspoň porozprával. Tak som sa rozhodol si to prečítať v knihách, kde som často našiel mnoho útechy a usmernení.

"Objavil" som časopis Svetlo Pravoslávia, naozaj úžasné čítanie, inšpirácia v každom článku, veľmi držím palce, nech sa Vám naďalej darí pokračovať v tom úžasnom diele...

Časopis ma usmernil ma k tomu, aby som sa orientoval na pravoslávnu duchovnosť, kde som objavil naozaj mnoho krásy...snažil som sa zohnať nejaké veci od tradičných Otcov Východu. Dostal som sa ku knihe Pútnikove rozprávania atď. a dnes si myslím, že pravoslávne kresťanstvo je to ozajstné a pravé, zastáva a obhajuje dobro vo svete, upozorňuje otvorene a nepokrytecky na zlo, čo je u rím. katolíkov často neviditeľné....neviem to, samozrejme, presne vyjadriť slovami, ale tak nejakto podobne to pociťujem a aj sa z toho teším...

Problém je v tom, že mám dojem, podľa toho mála, čo viem, že komunita pravoslávnych kresťanov na Slovensku je trocha uzavretá, v celej Bratislave je, myslím, len jeden chrám... Preto neviem, či sa mam držať svojho presvedčenia, ktoré navyše nemusí byť správne, alebo jednoducho, podľa rady niektorých, sa dať pokrstiť v rím.-katolíckom kostole, čo mi navrhujú mnohí, a samozrejme, pod rôznymi dôvodmi ma odhovárajú od pravoslávnej viery, ak im poviem, že by som sa chcel stať kresťanom, ale pravoslávnym.

Veľmi by som bol vd'ačný a ocenil by som, keby ste mi poradili a trošička usmernili, lebo naozaj pociťujem, že neviem, ako ďalej, ako sa rozhodnúť, alebo aspoň nejaký názor... Budem vd'ačný za každú vetu a ešte raz sa ospravedlňujem, že vám píšem, keď isto máte dosť svojich starostí...

So srdečným pozdravom Peter z Bratislavy

Na zamyslenie

Určite väčšinu Slovákov hlboko zasiahla správa o zrútení sa lietadla s hokejistami ruského klubu, na palube ktorého bol aj Slovák Pavol Demitra. Po tejto nešťastnej správe sa začali zhromažďovať zástupy ľudí pred štadiónmi

zapaľujúc sviečky. Mnoho ľudí si pri tom aj poplakalo, i keď Pavla Demitru osobne nepoznali, no bol pre nich vzorom, či už hokejovým, alebo ľudským.

Priznám sa, táto správa zasiahla aj mňa. Nenechala som si preto ujsť rozlúčku s Pavlom Demitrom, ktorú vysielali aj v televízii v deň štátneho sviatku. Medzi tými, ktorý sa prihovárali k stovkám ľuďom prítomných na štadióne, bol aj katolícky kňaz z radu kapucínov. Potešila som sa, mysliac si, že aspoň on bude rozprávať o Bohu a

že jeho duchovné slovo ľudí upokojí. No ako veľmi som sa mýlila! Vo svojom príhovore nehovoril o nebi rajskom, ale akomsi hokejovom, nehovoril o nebi, kde anjeli a ľudia oslavujú Boha, ale o nebi, v ktorom sa hrá hokej!!! Nehovoril o Božej vôli, ale o tom, že nechápe, ako to mohol Boh dopustiť a ostatní ho, žiaľ, počúvali. Poviete si, veď možno to vravel len tak symbolicky, obrazne, no Boh nie je žiaden symbol! Boh je náš Otec, náš Stvoriteľ, náš Spasiteľ, Boh je Láska. Na Boha sa nesmieme nikdy hnevať!! Boh najlepšie vie, čo je pre nás dobré a kedy, v akom okamihu si má k sebe povolať človeka, či už aj takýmto tragickým spôsobom. My ľudia sme malí pani na to, aby sme rozhodovali, kedy ma kto zomrieť. Skôr si myslím, že po tejto nešťastnej tragédii by sa mal každý zamyslieť nad sebou a za Pavla Demitru a ostatných, ktorí zomreli v tom lietadle, sa pomodliť. Nerúhať sa, nehnevať sa na Boha, ale s pokorou prijať Jeho Svätú vôľu. Toto mali počuť všetci prítomní na štadióne...
JanaT

Rebeka

Rebeka (hebrejsky רבקה, *Rivka*, arabsky رفقة, *Rifqa*)² je v Biblii manželka Izáka, Abrahámovho syna a vnučka Abrahámovho brata Nachora.³ Je zároveň matkou Ezaua a Jakoba. Jej meno sa prekladá ako prítažlivá, tá, ktorá púta pozornosť mužov.

Pochádzala z Mezopotámie z rodiny aramejského Batuela, Abrahámovho bratranca. Mala jedného brata Labana. Jej meno o nej vypovedá, že bola veľmi pekná. Uvedomovala si to, ale nezneužívala to. Napriek tomu, že ich rodina patrila k pomerne majetným, nebola pyšná a lenivá. Mala jednu dnes ojedinelú vlastnosť – vedela slúžiť. To je vzácné. A v rodine majetnej, snád' až krikľavé, ale chvályhodné. Nielenže vedela urobiť, čo jej bolo povedané, ale urobila aj to, čo bolo treba viac. A to je už o dobrej výchove.

Táto jej črta nielenže prekvapila Eliezera, ale aj presvedčila o tom, že túto vybral Boh pre Izáka. Modlitba Abraháмова a jeho sluhu Eliezera bola vypočutá. A keď Rebeka podala vodu jemu, ale aj jeho ťavám, bol Eliezér o tom presvedčený. A to mala, čo nosiť, lebo jedna samá ťava, vypije niekoľko vedier vody, keď je smädná a unavená cestou. Keď videl Eliezer, že Hospodin vypočul jeho modlitbu,

² http://cs.wikipedia.org/wiki/Rebeka_%28biblick%C3%A1_postava%29

³ Novotný, A.: Biblický slovník R – Ž, Praha, 1992, s.778

d'alej skúša dievča a vyzvedá odkiaľ Rebeka pochádza. Zisťuje, že má pred sebou devu spriaznenú rodom i vierou, pokľakne na kolená a velebí Boha.⁴

Rebeka je z toho všetkého prekvapená a so zmiešanými pocitmi preberá klenoty, ktoré jej Abrahámov sluha dáva. A tie sú v podstate zásnubné dary. Je natoľko prekvapená, že musí odísť a rozpovedať to doma svojej matke. Teda je aj dobrou dcérou, ktorá sa rada podelí o svoje radosti a aj starosti. Má s rodičmi veľmi pekný vzťah a oni sú chápací a milujúci rodičia. Je to jasné z toho, že keď do ich domu príde Eliezer pýtať o jej ruku, oni mu dajú požehnanie na to, ale spýtať sa musí samotnej Rebeky. Je to veľký prejav lásky a dôvery k dcére, aby sa rozhodla sama. Či počúvne Božiu prosbu⁵, aby sa stala manželkou niekomu, koho nikdy nevidela a nevie o ňom takmer nič. Rebeka súhlasí s požiadanim o ruku a môže začať zásnubná hostina. Po nej sa uložili všetci spať. Skončili sa výnimočné zásnuby. Asi takých ani odvtedy nebolo, pretože tieto boli bez ženícha. Ale možno aj práve preto ráno žiada Eliezer, aby mohol aj s Rebekou odísť. Rodičia neprotestujú ani Rebeka. Podľa všetkého chápú, že je toto všetko Božia vôľa.

Vydajú sa na cestu, hoci je to pre nevestu ťažké. Spolu s nimi idú do nového domova aj Rebekina pestúnka Debora a ďalšie slúžky. Eliezer po ceste rozprával o Izákovi, o rodine a krajine, kde budú žiť. A mladucha cíti, že jej život sa zmení. A stáva sa súčasťou Božieho plánu. V tomto je ženou rozhodnou, bohabojnou a trpezlivou. Je zaujímavé, že dokázala čakať na toho pravého. To my dnes mnohí nevieme. Asi preto, že aj trpezlivosti sa treba učiť a my veľmi nechceme. V našej dobe ide všetko rýchlo a najradšej by sme aj tieto záležitosti mali „hop-šup“ za sebou. Často, ani keď nám Boh posiela signály, sme slepí a hluchí. Škoda. Veľa ľudí by bolo pokojnejších a spokojnejších, keby rešpektovali Božiu vôľu.

Rebeka sa teda stala Izákovou ženou. Boli veľmi zalúbení, už keď sa videli po prvýkrát, vtedy bola jeho snúbenicou. Hoci to klasické zalúbenie opadne po čase, niekedy veľmi rýchlo pri prvých problémoch, u nich sa to zmenilo na trvalý vzťah.

⁴ Biblické ženy. Postavy Starej zmluvy, 1988, s 73.

⁵ <http://zumag.ku.sk/?p=13095>

U tohto biblického páru je dokonca v Písme naznačené, že aj v starobe sa o seba zaujímali – „flirtovali“ spolu: „... filištínsky kráľ Abímelech pozrel von oblokom a videl, ako sa Izák láskal so svojou ženou Rebekou“⁶ (1 Moj 26, 8). Napriek tomu mali svoje trápenie a nie jedno. Dvadsať rokov nemohli mať deti. Rovnako ,ako pri výbere ženíča, aj tu bola Rebeka trpezlivá a hoci to bolo pre oboch ťažké, niesli to s pokorou a v modlitbe. Ich modlitby dokázali to, že sa im nakoniec narodili dvojičky. Stala sa teda Izákova manželka matkou. Bola ňou už počas tehotenstva, pretože už vtedy sa bála o deti. A bola aj predvídavá, lebo stále ju vo vnútri dieťa kopal a nerozumela tomu. Tak opäť, ako už niekoľkokrát sa zverí v modlitbách Bohu. Jej obavy sú opodstatnené, a tak jej Boh prezradí, že to budú dve deti, dvojčatá a chlapci, že budú rôzni ako dva národy a aj budú tieto dva národy predstavovať. A ona sa bála aj preto, lebo už v tom mikrosvete jej tela medzi sebou súperili. Keď sa obaja narodili, bol tu zaujímavý moment – Ezau prišiel na svet prvý. Bol od narodenia zarastený ryšavými chlčkami a aj pôsobil ako medený, oranžový alebo červený. Jakob išiel rovno za ním a to tak, že sa ho držal za päť. Preto dostal aj meno Jakob – ten, čo sa drží päty. Boli rozdielni nielen vzhľadom, ale aj povahou. Ezau sa stal mužom lovu, divokého života, nerád sedel doma, radšej bol mimo rodiny, bol prchký, netrpezlivý, ale vedel odpúšťať. Jakob bol mierny, pastier a chovateľ dobytka, trpezlivý, cieľavedomý a ovplyvniteľný. Ich rozdielnosť postupne podporovali aj rodičia.

Chtiac-nechtiac sa Izák zaujímal viac o Ezaua a Rebeka o Jakoba. Bola to chyba matky aj otca. Obaja túto vinu niesli po celý svoj život. Rebeka sa aj snažila upraviť vzťahy v rodine, ale Izák jej predtuchy a Božiu vôľu nebral vážne. Napriek tomu, že sa stále mali radi, tento problém v rodine vyvrcholil sporom o požehnanie prvorodenstva. To bolo dôležité uznanie od otca, ale ten sa rozhodol tajne, poza manželkin chrbát požehnať ako prvorodeného Ezaua. Bola to tichá dohoda mužov. Neprítomnosť matky bola však len zdanlivá. Iba Rebeka vedela, ako sa dozvedela o tajomstve svojho muža. Akosi už nečakala na požehnanie od Hospodina a rýchlo konala. Presvedčila Jakoba, aby v prestrojení za Ezaua si vyžiadal požehnanie pre seba. Bola šikovná, až prešibaná – lstivá. Využila svoju ženskú zručnosť a Izákovu

⁶ <http://www.biblia.sk/sk/evanjelicky/genesis/26>

starobu. Už dobre nevidel, takže sa ľahko mohlo stať, že si pomýli synov. Nebola šťastná z tohto svojho kroku, ale usúdila, že to tak Boh chcel, pretože im tento ťah vyšiel. Jakob je prvorodený a hotovo. Manžel je zaskočený takýmto krokom, ale nakoniec to prijíma s pokorou a akoby si uvedomil, že je to aj jeho chyba. Pretože sám nedával vo výchove na Rebeku a ani sa s ňou neradil, ich nespolupráca priniesla trpké ovocie. Je to ťažké vychovávať deti bez podpory manžela, alebo manželky. Keď sa ich názory rozchádzajú, je otázkou času, kedy to vyvrcholí v problém a nie jeden. Rebeka tým všetkým trpela, ale keďže stále milovala svoju rodinu, rozhodla sa jednať diplomaticky. Keď videla Ezauov hnev a žiaľ, nechcela prísť aspoň o Jakoba. O Ezaua už neusilovala. Stále sa im vzdal'oval. A tým, že si za ženu, ba dve ženy, zobral cudzinky, nie ženy podľa vtedajších pravidiel, spôsobil dokonca to, že v dome bolo stále väčšie napätie. Oni nerozumeli zvykom a spôsobom v Izákovom dome. Boli úplne iné a pohanky. Netíšili manželov hnev a nenávisť k bratovi. Aby sa nestala v rodine tragédia a brat nezabil brata, rozhodla sa matka opäť konať. Poprosila teda muža, aby poslal syna vybrať si manželku z ich príbuzenstva, lebo jej dve nevesty Ezauove ženy jej len strpčovali život⁷. Bola nimi znechutená a žiadala aspoň pre Jakoba ženu podľa Abrahámových pravidiel. Týmto argumentom zachránila rodinu. Jakob síce odišiel na dlhé roky preč, ale bratia sa nakoniec uzmierili.

Ona toho nebola svedkom. Hoci bola o dosť mladšia od Izáka, veď bol jej strýkom, zomiera skôr a bez Jakobovho objatia. Možno aj tento moment v jej živote bol Božím dopustením, pretože nevedela prehltnúť rozdielnosť u detí a ľúbiť ich rovnako silne. Jej telo je podľa tradície pochované v jaskyni Patriarchov spolu s Izákom a ďalšími starozákonnými osobnosťami.

A aj v tom bola Božia vôľa, že Izák ostáva sám. Musel si uvedomiť svoje omyly a kajať sa. Nebolo ich málo. On chcel Boha korigovať, ale Rebeka mu pomáhala. Jej život bol dobrý, ale aj zlý, nebola dokonalá. Bola to žena Židovka, ktorá chápala, že je dôležité plniť Božiu vôľu. Len vtedy budeme spokojní

⁷ <http://www.biblia.sk/sk/evanjelicky/genesis/26>

a pokojní. Jej dobré nech sú nám príkladom, ako byť dobrou matkou. A jej zlé skutky nech sú nám výstrahou.

Elena Nemčíková

Utreňa v prvých storočiach kresťanstva

Prax v Christovej Cirkvi uskutočňovať rannú bohoslužbu existovala už od prvých okamihov jej založenia a misijného pôsobenia vo svete. Starozákonný človek sa každé ráno obracal k Pánu Bohu, svojmu Stvoriteľovi s modlitbou a prijímal účasť na príslušnej bohoslužbe v tomto čase dňa. Hospodin v rozhovore s Mojžišom na hore Sinaj mu okrem iného hovorí aj tieto slová: „Zhotov aj oltár na pálenie kadidlových obetí. Na ňom bude Áron páliť kadidlovú obeť z vonných vecí každé ráno; keď upraví lampy, bude páliť“ (2 M 30,7).

Posvätnosť tejto bohoslužby pre židovský národ potvrdzujú aj nasledujúce slová:

„A ponechal (Dávid) tam pred truhlou zmluvy Hospodinovej Asáfa a jeho bratov, aby

ustavične konali službu pred truhlou podľa každodenného poriadku..., aby ustavične prinášali spaľované obete Hospodinu na oltári pre spaľované obete: ráno i večer a to celkom tak, ako je napísané v zákone Hospodinovom, ktorý nariadil Izraelu“ (1 Kron 16,37 a 40). Taktiež kráľ Dávid volá: „Hospodine, Ty zrána počuješ môj hlas. Ráno Ti obeť

pripravím a počkám“ (Ž 5,4); a prorok Izaiáš ďalej dodáva: „Z tej duše túžim po Tebe za noci, aj dych môj vo mne túžobne Ťa hľadá“ (Iz 26, 9).

A v tejto starozákonnej zbožnosti vychovávaní budúci Christovi apoštoli si doniesli tento zbožný zvyk predkov aj do kresťanstva. Po jeho prijatí mu dali novú ideovú podobu, naplnenie a chápanie. Ved' v nočnej tme ešte pred úsvitom sa udiali dve veľmi významné udalosti: narodenie Isusa Christa a Jeho slávne vzkriesenie z hrobu. Tu je nutné ešte dodať, že sám Spasiteľ nazval seba Svetlom sveta (J 3,19; 8,12),

Na základe týchto okolností, starozákonná tradícia predúsvitnej modlitby získala u Christových učeníkov nový zmysel. To znamená, že samotné zjavenie sa ranného svetla im vždy pripomínalo príchod Spasiteľa na Zem a vzkrieseného z hrobu Christa – Svetlo sveta. Posilneniu týchto predstáv u prvých nasledovníkov Christových napomáhala ešte aj tá skutočnosť, že v tom čase, keď apoštoli kázali o vzkriesenom Christovi a Spasiteľovi, v Rímskom impériu sa značne rozšíril kult Mitry s klaňaním sa Slnku ako božstvu. Bolo preto prirodzené, že apoštolská kázeň dávala do protikladu zdroju denného svetla - Slnku, ktorému sa klaňali pohania, Christa ako Darcu svetla i rozumového a duchovného svetla. A čím sa kresťanstvo viacej šírilo, tým viacej sa stretávalo s pohanstvom a tým sa silnejšie upevňovala kresťanská idea o Christu ako o Slnku spravodlivosti.⁸

Táto skutočnosť o protiklade Christa ako Slnka spravodlivosti Slnku, ktorému sa ako božstvu klaňali pohania, našla svoj zákonitý odraz aj v hymnografii Cirkvi, v tropari na sviatok narodenia Isusa Christa: „Roždestvo Tvoje Christe Bože náš, vozsija mirovi svit razuma: v nem bo zvizdam služaščiji zvizdoju učachusja, Tebi klaňatisja Solncu pravdy, i Tebe viditi s vysoty vostoka: Hospodi slava Tebi.“⁹ („Tvoje narodenie, Christe Bože náš, zjavilo svetu svetlo poznania, lebo tí, ktorí hviezdám slúžili, hviezdou naučení boli, klaňať sa Tebe – Slnku

⁸ Uspenskij, N. D., Christianskaja pravoslavnaja utreňa, Mašinopis, 1952 g., s. 8-9.

⁹ Chlib duši, Pravoslávna cirkev v Československu, Prešov 1985, s. 178.

spravodlivosti a poznať Teba, východ z výsosti, Pane, sláva Tebe!“¹⁰ Z toho je celkom jasné, aký vzťah mali prví kresťania k rannému východu Slnka, ktorý pohanov vyzýval ku klaňaniu sa len ako nebeskému telesu. Apoštoli a celá Cirkev, ktorá postupne rástla, videli v ňom spomienku na samotnú udalosť Christovho vzkriesenia. V kresťanoch východ Slnka podnecoval zbožné spomínania a modlitebné obracania sa k Bohu Spasiteľovi. Tieto myšlienky neskôr vyjadril vo svojom ikose ctihodný Roman Melodis – Sladkopevec na sviatok Christovho vzkriesenia: „Ježe prežde solnca solnce zašedšeje inohda vo hrob, predvariša ko utru, iščuščija jako dne myronosicy divy, ...“ (Pred Slnkom vtedy do hrobu zašlé Slnko hľadať išli ženy, prinášajúce myro, nad ránom ako vo dne...).¹¹ Takto bol ešte v prvom storočí položený základ kresťanskej utrene.

Človeče, pomôž si, aj Pán Boh ti pomôže!

Vždy som nad týmto porekadlom krútila hlavou. Nerozumela som mu. To je Boh taký vzdialený nášmu životu, že nemá čas pomôcť, keď si to žiadame? A každým rokom som sa nad touto myšlienkou zastavovala a uvedomila som si, že je hlúpa a zradná. Nehovorí totiž pravdu. Všetko je inak. Človek by nemal premýšľať o Bohu ako o osobe, ktorá je mimo nás a nezáleží jej na svojom stvorení. Mali by sme Ho brať ako dobrého otca. Aj s Ním sa radíme. Preto prvé, čo by sme mali urobiť pred akýmkoľvek rozhodnutím alebo prácou, na ktorej nám záleží, je prosba k Bohu o vyjadrenie. Pomodliť sa k Nemu, aby nám dal vedieť, čo od nás očakáva, aká je Jeho vôľa. Ak sa rozhodneme urobiť všetko tak, ako to chce On, tak nám jeho požehnanie bude na ošoh a budeme spokojný a pokojný.

¹⁰ Hales, R., Modlíme sa s Cirkvou v priebehu kresťanského roka, Pravoslávna cirkev na Slovensku, Košice 1998, s. 42.

¹¹ Velikij sbornik, časť 3., Pravoslavnaja Cerkov v Českoslovakiji, Praha 1953, s. 847.

Život je často veľmi zložitý a ťažký a my sa nevieme rozhodnúť, čo robiť, kadiaľ ísť, komu dôverovať. Ale Hospodin je tu práve v takýchto momentoch a čaká, že si ho vypočujeme. Poznám to z vlastných skúseností, aj z rozprávania iných. Vždy, keď som Boha počúvla, bola som nakoniec rada. Život sa mi stal bohatším a zmysluplnejším. Niektoré veci nemôžeme zmeniť, ale môžeme sa s Jeho pomocou naučiť ich prijať. Je to veľmi ťažké, ale aj to je život.

Aby sme teda správne premýšľali o Bohu a Jeho vzťahu k nám, mali by sme toto porekadlo zmeniť na: „Človeče spýtaj sa a Boh Ti odpovie“!

Už len naučiť sa naslúchať Mu. Ako? V situáciách, udalostiach alebo v ľuďoch, ktorých nám pošle do cesty. A ešte jedno – prijať Jeho vôľu.

Elena

Básnické okienko

Svätá Veľkomočenica Zlata Meglenská (+ 1796)

Svätú Zlatu, zlaté srdce,
Turci mučili.
Pre Christa, živého Boha
mukami morili,
Nezapláče zlatá Zlatka,
nič nenamieta,
lež srdcom sa celá pridá
Pánovi neba.
Márne slzy rodičovské,
slzy sesterské,
Zlata žiada slasť cez muky
slasti pravdivé.
Slasti, ktoré Christos chystá
devám múdrym.
Slasti, ktoré Ženích stroji
mladuchám verným.
Rozbúrili klietku tela
zlatej Zlatici.
Duša sa jej vymanila
Z chatrnej temnici.
Do raja sa dvíha Zlatka
dušou veselá,

vmesti sa popri kralach
svätých anjelov.
Prv chudobná a sedliacka
svätá Zlatica,
v raji teraz oslávená
ako cárica.

++++
Preklad z "Ochridského Prológu" Sv.
vladyku Nikolaja (Velimiroviča) na
13. október (podľa julianského
kalendári) - 26.10 (greg. kalendár)

Poeta (gr.= tvorca)

Poeta je ikonou,
poeta Najvyššieho,
čo aj nevedome,
napodobňuje ho
Či nie je každý tvorca
rozmanitej poézie
ako ishierka drobná
Božej symfónie ?

Pavel Djurčok

OZNAM

**PRAVOSLÁVNE CIRKEVNÉ OBCE BANSKÁ BYSTRICA A ZVOLEN
OZNAMUJÚ VŠETKÝM, ŽE SVÄTÉ LITURGIE SA V BANSKEJ BYSTRICI
A VO ZVOLENE KONAJÚ STRIEDAVO: JEDNU NEDEĽU V BANSKEJ
BYSTRICI V NÄHRADNÝCH PRIESTOROCH V AGENTÜRE SOCIÄLNÝCH
SLUŽIEB NA ULICI 9. MÁJA Č. 74
(BÝVALÉ DETSKÉ JASLE) SO
ZAČĽATKOM O 9:30 HODINE.
ĎALŠIU NEDEĽU VO ZVOLENE
V KAPLNKE ZVOLENSKÉHO ZÄMKA
O 10 HODINE. ĎALEJ VÄM
OZNAMUJEME, ŽE SA VO VOJENSKEJ KAPLNKE VO ZVOLENE
SLÜŽIA SVÄTOČNÉ VEČERNE, UTRENE A SVÄTÉ LITURGIE.
PODROBNEJŠIE INFORMÄCIE DOSTANETE NA TELEFÖNNOM ČÍSLE:
0903 170 583. TEŠÍME SA NA VAŠU ÜČASŤ. CHRISTOS MEDZI NAMI!**

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail:
jankasom@szm.sk www.pravoslavie.sk

